

NEMZETGAZDASÁGI MINISZTERIUM

TERVEZÉSKOORDINÁCIÓÉRT FELELŐS ÁLLAMTITKÁRSÁG · GAZDASÁGTERVEZÉSI FŐOSZTÁLY

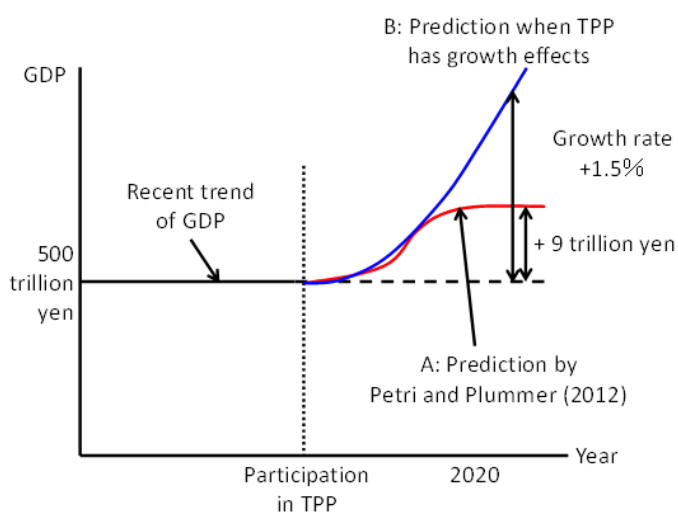
Közgazdasági kitekintő

NÖVEKEDÉS

A Csendes-óceáni Partnerség hatásai a japán növekedésre

A Csendes-óceáni Partnerség (TPP) egy tárgyalások alatt álló szabadkereskedelmi egyezmény, amelynek jelenlegi tagjai: Ausztrália, az USA, Brunei, Kanada, Chile, Malajzia, Mexikó, Új-Zéland, Peru, Szingapúr, Vietnám. **Japán is csatlakozni kíván a megállapodáshoz**; ennek kapcsán Yasuyuki Todo japán közgazdász azt vizsgálja, hogy a jövőbeni tagság milyen hatással lehet az ország gazdasági növekedésére.

A japán kormány korábban nyilvánosságra hozta hivatalos becslését: a sztenderd általános-egyensúlyi modell alapján a kormány **3,2 billió jenes reál GDP növekedéssel számol, ami a GDP 0,66 százalékát teszi ki**. Más becslések szerint azonban, amelyek a kereskedelem és a külföldi közvetlen beruházások szélesebb körét foglalják magukba, a **japán GDP 2020-ban 2 százalékkal, azaz 95,5 milliárd dollárral lesz magasabb a TPP tagságnak köszönhetően**. A cikk szerzője szerint ezen számítások alulbecslik a partnerségben való részvétel következményét, mert nem számolnak a közép- és hosszú távú dinamikusabb növekedéssel, amit a **határokon átnyúló ötletek, innovációk és a japán cégeknek az ezek következtében megvalósuló termelékenységjavulása okozhat**. Az alábbi ábra a különböző becsléseket szemlélteti: a piros vonal azt a becslést mutatja, amely szerint a TPP tagságnak köszönhetően a GDP abszolút összege megnő (azonban utána megáll és stabilizálódik ezen a szinten), a kék pedig, amikor a GDP növekedési üteme 1,5 százalékponttal megemelkedik az innovációnak köszönhetően.

A Csendes-óceáni Partnerséghez való csatlakozás kulcsfontosságú lehet a japán gazdaság számára. Ugyanakkor azt is figyelembe kell venni, hogy a becslés azon alapul, hogy a partnerségben a japánok nem kérnek kivételezést a kereskedelem és a külföldi közvetlen beruházások liberalizációjában. **Ugyanis minél több kivételt kér Japán, annál inkább csökken a TPP tagság gazdasági növekedésre gyakorolt pozitív hatása**.

<http://www.voxeu.org/article/tpp-s-effect-japanese-growth>

Az EU és Kelet-Ázsia: fordulatra van szükség

Az EU nagy kihívások előtt áll; ezek közül az egyik annak a kevésbé látható, de erősen ártalmas trendnek az ellensúlyozása, miszerint az elmúlt évek válságának hatására sok szektorban a verseny egyre kevésbé érvényesül. A káros folyamat ellen a gyógyszer a második világháború óta általában a kereskedelmi liberalizálás felgyorsítása. Mivel egyre valószínűbb, hogy a WTO Doha-fordulójának tárgyalásai áttörő eredményekhez vezetnek ezen a téren, az országok között közvetlenül kötött kereskedelmi egyezményekre tevődik át a hangsúly. **A cikk szerzője, a francia Sciences Po professzora, Patrick Messerlin azt a kérdést járja körül, hogy melyek lennének azok az államok, amelyekkel a leghasznosabb lenne az EU számára ilyen megállapodást kötni.** Ennek eldöntése két kérdést vet fel.

1. Melyek azok az országok, amelyekkel a kereskedelmi egyezmény megkötése a leginkább ösztönözné az EU növekedését?

A szerző megállapítása szerint ehhez **3 feltételt kell az adott országnak teljesítenie:**

- **elég nagyok kell lennie** ahhoz, hogy a megkötött egyezménynek valóban hatása legyen az EU-ban a relatív árak alakulására;
- az adott ország **piacának megfelelően szabályozottnak kell lennie**, hiszen a modern gazdaságokban erősek a szabályok és a szolgáltatások, amelyek hatékonysága nagymértékben függ a szabályozottságtól, rendkívül fontosak;
- az adott ország **széles kereskedelmi egyezmény rendszernek legyen részese**, hogy az EU vállalatai hosszú tárgyalások nélkül is elérhessék azokat a piacokat, amelyekkel ők már megállapodtak.

A szerző vizsgálata azt mutatja, hogy ezen három feltételnek (az USA-n kívül) **Japán és Tajvan felel meg leginkább.**

2. Mely országokkal való megállapodás tompíthatná a legnagyobb mértékben a nagy, nem EU-államok között kötött egyezményeknek az EU-államokra gyakorolt negatív hatásait?

A legnagyobb veszélyt az EU számára az USA által vezetett TPP (Csendes-óceáni Partnerség) és a Kína-Japán-Korea kezdeményezés jelentik; ezek az egyezmények, ha megkötésre kerülnek, komoly kereskedelem-eltérítő hatással lehetnek az EU vállalatok számára. **A japánnal kötött EU egyezmény a TPP lehetséges negatív hatásait ellensúlyozhatná, míg a Tajvannal való egyezmény a Kína-Japán-Korea kezdeményezéssel szemben biztosíthatná az EU helyzetét.**

<http://www.voxeu.org/article/much-needed-eu-pivot-east-asia>

A technológia a növekedés motorja – vagy mégsem?

A cikk a technológia és a növekedés közötti összefüggést vizsgálja. A szerző hivatkozik egy, a Harvard Business School és a Toulouse School of Economics közgazdászai által készített, a technológia és az országok közti jövedelmi különbségek kapcsolatát kutató tanulmányra. A gazdasági konjunktúrát végső soron a technológiai innováció adja; a fő kérdés, **hogy ha a technológia ma a korábbiaknál gyorsabban terjed a gazdag országokból a szegény országokba, hogy lehet az, hogy a jövedelmi különbség mégis olyan nagy maradt közöttük?**

Az orsó átlagosan 119 év alatt terjedt el az Európán kívüli szegény országokban; az internet ezzel szemben 7 év alatt „kerítette be” a világot. Azt várhatnánk, hogy ez a gyors elterjedés segíti a fejlődő országok felzárkózását a leggazdagabb nemzetekhez. Annak oka, hogy ez mégsem történt meg, az lehet, hogy **a gyorsabb terjedés ellenére az új technológiák nem ágyazódtak be olyan mélyen a szegényebb államokban.** Az orsó végül is olyan elterjedt lett a szegény országokban, mint korábban a gazdagokban volt; ezzel szemben, a közgazdászok modellje

szerint, a PC-k elterjedtsége csak 40%-ot, az interneté pedig csak 4%-ot fog elérni az iparilag fejlett országokhoz képest.

A közgazdászok nem biztosan abban, hogy ez miért van így: Professor Comin szerint **azok a társadalmak, amelyek a leginnovatívabb feltalálók voltak 100 évvel ezelőtt, sokkal jobban tudják beolvasztani az új technológiákat, sokkal kreatívabban képesek olyan új módokat kitalálni, amelyekkel az innovációkat ki tudják használni.**

A kutatók az új technológiák felszínesebb beágyazottságával magyarázzák a harmadik világ gazdasági elmaradottságát. Talán nem látjuk közvetlenül az információs-technológia forradalmának pontos gazdasági hatását; de úgy tűnik, hogy azok az országok, ahol nem terjed el az IT, szegények maradnak.

<http://economix.blogs.nytimes.com/2013/05/10/technology-as-a-driver-of-growth-or-not/>

Az e-kiskereskedelem forradalma Kínában

A kínai e-kiskereskedelmi (e-tail) piac a világon a második legnagyobb az USA-ét követően 210 milliárd dolláros előző éves árbevétellel. **2020-ra a kínai e-kiskereskedelmi piac akkora lehet, mint a mai amerikai, japán, angol és német piacok együttvéve.** Az e-kereskedelem ezen fajtája 2012-ben a teljes kiskereskedelmi értékesítés 5-6%-át tette ki. A szektor emellett nyereséges is: a 8-10%-os profitrátája magasabb, mint a hagyományos kiskereskedelemé.

A kínai e-kiskereskedelem 90%-a virtuális piactereken zajlik. Ezeken a platformokon gyártók, kiskereskedők és egyének kínálnak termékeket és szolgáltatásokat a fogyasztóknak online kirakatokon keresztül. Egy tanulmány alapján az online vásárlások nem csak egyszerűen helyettesítik az offline vásárlásokat, **ugyanis 1 dollárnyi online vásárlás 0,4 dollárnyi további eladást generál.**

A tömegfogyasztás az Internet korában érte el Kínát és több feltörekvő országot. Abból kiindulva, hogy az iparszerkezet még ma is fejlődik a feltörekvő országok többségében, **az e-kiskereskedelem nem csak a kiskereskedelmet formálja, hanem befolyással bír a feldolgozóiparra, a pénzügyi szolgáltatásokra és a városok fejlődésére is.**

Az e-kiskereskedelem lehetővé teszi, hogy **az új gyártók, kereskedők könnyebben piacra lépjenek, és hogy a termékek az üzemből közvetlenül a fogyasztóhoz kerülhessenek. A szektor hatással lehet a városi fejlődésre és a szabadidős tevékenységekre is.** A városi központok világszerte egyet jelentenek a nagy bevásárlóközpontokkal, sok vevő számára a vásárlás egyik módja a szabadidő eltöltésének. A kínai online kereskedelmi forradalom valószínűleg kisebb sétálóutcákhoz vezet, és a városokhoz közeli nagy elosztási központok szerepe is korlátozódni fog. A fogyasztóknak emellett több szabadideje marad egyéb tevékenységekre.

A feltörekvő országok 21. századi internet forradalmának egyik fő formáló ereje lehet az e-kiskereskedelem.

<http://www.project-syndicate.org/commentary/the-rise-of-online-shopping-in-emerging-markets-by-richard-cooper-and-richard-dobbs>

Is the Growth Momentum in Latin America Sustainable?

Az elmúlt évtizedben egyes latin-amerikai országok GDP-je erős növekedést mutatott. Az IMF tanulmánya arra a kérdésre keresi a választ, hogy a jó teljesítmény háttérében milyen tényezők állhattak és mennyire fenntartható ez a növekedés. A tanulmány következtetése szerint inkább a tényezőakkumuláció (így a munkaerő bővülése), mintsem a TFP növekedése ösztönözte a GDP növekedést ezen országokban; a jövőben a növekedési teljesítmény fenntartása nem elképzelhető a TFP növekedése nélkül.

<http://www.imf.org/external/pubs/cat/longres.aspx?sk=40537.0>

EU-IMF assistance to euro area countries: an early assessment

2010 májusában Görögország volt az első ország az eurózónában, aki az EU-tól és az IMF-től pénzügyi támogatásban részesült, hogy cserébe végrehajtsanak egy gazdasági programot, melyet a trojka dolgozott ki. Írország és Portugália is hasonló támogatásban részesült. A tanulmány ennek a támogatási programnak egy korai értékelése, mely a program gazdasági hatásait és következményeit vizsgálja.

<http://www.bruegel.org/publications/publication-detail/publication/779-eu-imf-assistance-to-euro-area-countries-an-early-assessment/>

Trade Costs: What we have learned? A synthesis report

A kereskedelmi költségek megértése elengedhetetlenül fontos ahhoz, hogy ezen költségek csökkentésére megfelelő intézkedéseket tudjanak hozni. Az OECD kiadványa a kereskedelem költségeivel foglalkozó korábbi OECD munkákat szintetizálja. A kiadvány sok kérdést felvet, annak érdekében, hogy a fő területeket be lehessen azonosítani.

<http://www.oecd-ilibrary.org/docserver/download/5k47x2hjfn48.pdf?expires=1368621874&id=id&accname=guest&checksum=EF07FACFD089780DC2D7B4D712A68D82>

Taxing Wages

A kiadvány egyedi információkat nyújt a munkát terhelő adókról az OECD országokban. A tanulmány célja, hogy bemutassák, hogy ezeket az adókat hogyan számítják az egyes tagországokban, és hogy milyen hatása van a háztartások jövedelmére. Az eredmények lehetővé teszik a munkaerő költségek országok közötti összehasonlítását.

http://www.keepeek.com/Digital-Asset-Management/oecd/taxation/taxing-wages-2013_tax_wages-2013-en

House prices, home equity and entrepreneurship

Az ECB ezen publikációjában a szerzők arra keresik a választ, hogy a lakástulajdon hogyan hat új vállalkozások létrehozására. A szerzők kutatásukhoz 1996-2006 közötti, Amerikában egyéni szinten lefolytatott felmérés adatbázisát használták. Kimutatták, hogy 10%-os emelkedés a lakástulajdon értékében 14%-kal emeli annak az esélyét, hogy az adott háztartás vállalkozást indít.

<http://www.ecb.int/pub/pdf/scpwps/ecbwp1544.pdf>

Current account reversals in industrial countries: does the exchange rate regime matter?

A szerzők ebben az írásban az ipari országok folyó fizetési mérleg revízióit vizsgálják az eltérő árfolyamrendszerek fényében. Két fő megállapításuk, hogy egyfelől a revíziókat előrejelző tényezők árfolyam-rendszerenként különböznek, másfelől a folyó fizetési mérleg revízió a fejlett gazdaságban nincs független hatással a növekedésre.

<http://www.ecb.int/pub/pdf/scpwps/ecbwp1547.pdf>

Large global volatility shocks, equity markets and globalisation: 1885-2011

Az ECB tanulmányában a szerző a globális volatilitási sokkok nemzetközi részvénypiacokra gyakorolt hatását tárja fel az 1914 előtti időszakról kezdve. 1885 és 2011 közötti időszakokra vonatkozóan 43 ilyen sokkot azonosít az amerikai részvénypiacokon. A szerző becslése szerint - 16 ország adatai támaszkodva – a globális részvénypiacok válasza ezekre a sokkokra statisztikailag szignifikáns és gazdasági értelemben is jelentős.

<http://www.ecb.int/pub/pdf/scpwps/ecbwp1548.pdf>

The History of Cyclical Macroprudential Policy in the United States

A 2007-2009-es pénzügyi válság óta a politikai döntéshozók sok vitát folytattak már a ciklikus makroprudenciális politika új eszköztárának szükségességéről, hogy a pénzügyi piacokon a kockázatok felfutását megakadályozzák. Ezek a viták a Fed tanulmányának szerzői szerint sokszor mellőzik az Egyesült Államok történelmében megtett intézkedéseket, így a szerzők ezekről az erőfeszítésekről nyújtanak átfogó felmérést és történelmi narratívát.

<http://www.federalreserve.gov/pubs/feds/2013/201329/201329pap.pdf>